

לוח דינים ומנהגים לעדות ישראל

תשרי תשע"ח

21 בספטמבר 2017 – 19 באוקטובר 2017

המולד: ליל חמישי, (20.9.17) בשעה 23:28 ו-16 חלקים.

קידוש לבנה: מליל שני, ה' בתשרי (24.9.17) (נהוג להמתין למוצאי יום כיפור), עד ליל ד', י"ד תשרי (3.10.17)

(מי ששכח לברך יוכל לברך בליל סוכות כל הלילה [משנה ברורה תכו, יב])

זמן קידוש לבנה לפי עדות המזרח: מליל חמישי, ח' בתשרי (27.9.17) משעה 23:28

(נהוג לברך במוצאי יום כיפור)

אין מכריזים על חודש תשרי בשבת שלפניו. דרשו חז"ל: "תקעו בחודש שופר בכסה ליום חגנו" (תהלים פא,ד): איזהו חג שהחודש מתכסה בו? הוי אומר זה ראש השנה. חודש תשרי הוא סוף השנה החקלאית, ועל כן נקרא חג הסוכות גם "חג האסיף": "וחג האסיף בצאת השנה באספך את מעשיך מן השדה" (שמות כג,טז).

ערב ראש השנה, יום רביעי, כ"ט באלול תשע"ז (20.9.2017)

נוהגים לקום באשמורת הבוקר, ולהרבות בסליחות הנקראות "זכור ברית". אָבְל רשאי ללכת לבית הכנסת לסליחות. אחרי הסליחות אומרים תחנון, אפילו נמשכה אמירתם עד אור היום. בתפילת שחרית אין אומרים תחנון. אומרים למנצח. אין תוקעים בשופר. אחרי התפילה נוהגים להתיר נדרים ע"י שלושה. מי שאינו דובר עברית, יתיר נדריו בלשון שהוא מבין. אפשר להתיר נדרים עד ערב יום הכיפורים, וגם לאחר מכן. אישה יכול למנות את בעלה להתיר את נדריה: יאמר לדיינים כי הוא מפר גם נדרי אשתו, ויתיר בלשון רבים: "שנדרנו" "נשבענו". נותנים צדקה לעניים. יש נוהגים להשתטח על קברי צדיקים, לבקש מהקב"ה שימליצו טוב בעדנו ביום הדין. יש נוהגים לצום עד חצות, ואין צריך לקבל תענית מבעוד יום. גם המשלימים את התענית לא יקראו במנחה "ויחל", לא יעלו הכוהנים לדוכן, ושליח ציבור לא יאמר "או"א ברכנו", אבל היחיד אומר "עננו" במנחה. יש נוהגים להתפלל מנחה גדולה חצי שעה אחר חצות היום. מסתפרים, רוחצים וטובלים לכבוד יום הדין.

עירוב תבשילין. מערבים בפת ועמו כזית בשר, ביצה או תבשיל הראוי ללפת בו את הפת. מזכה לאחרים ע"י אשתו או אחד מבניו הגדולים, מברך "... על מצוות עירוב". ואומר: "בְּהַדִּין עֲרֹבָא יְהֵא שְׂרָא לָנָא לְמִיפָא וּלְבִשְׁלָא וּלְאַטְמָנָא וּלְאַדְלָקָא שְׂרָגָא וּלְמַעְבַּד כָּל צְרָכָנָא מִיּוֹמָא טָבָא לְשִׁבְתָּא לָנוּ וּלְכָל יִשְׂרָאֵל הַדְרִים בְּעִיר הַזֹּאת". בעברית: "בעירוב זה יהיה מותר לנו לאפות ולבשל ולהטמין ולהדליק נר ולעשות כל צרכינו מיו"ט לשבת וכו'". אם מערב רק לעצמו, אינו אומר "לנו ולכל ישראל הדרים בעיר הזאת". שכח לערב, יכול לערב עד 18 דקות אחרי השקיעה, אם הציבור לא התפלל ערבית. שכח לערב אחרי הזמן, יפנה לרב או למי שערב וכלל בערובו את "כל ישראל הדרים בעיר הזאת", שיתן לו רשות לסמוך על עירובו. יש להשאיר אש שתבער מערב החג עוד שבת, כדי שאפשר יהיה להדליק ממנה נרות שבת.

זמני הדלקת נרות בערב ראש השנה, יום רביעי כ"ט בחודש אלול תשע"ז (20.9.2017)

הדלקת נרות			הדלקת נרות			הדלקת נרות			
19:45	מדריד	17:45	מלבורן	18:36	ניו יורק			18:02	ירושלים
20:01	מרבייה	17:38	יוהנסבורג	18:23	לוס אנג'לס			18:19	תל אביב
18:50	טורונטו	18:19	בואנוס איירס	19:32	פריס			18:20	באר שבע
17:32	ורשה	19:06	מוסקבה	18:34	לונדון			18:12	חיפה
		18:40	רומא	19:13	אמסטרדם			18:09	אילת

מדליקים נר של יום טוב. אין מקדימים את ההדלקה כמו בערב שבת, אבל ראוי להדליק לפני שקיעת החמה, כדי לקבל החג מבעוד יום. האשה מברכת לפני ההדלקה - עובר לעשייתך - "להדליק נר של יום טוב" ו"שהחיינו". (ולא כמו בערב שבת, שמברכת אחר ההדלקה). איש, או אשה המקדשת על הכוס לעצמה, אינם מברכים "שהחיינו" בהדלקה אלא בקידוש (ערוך השולחן רס"ג). יש שלא נהגו לברך על נר של יום טוב ("הלכות תימן" - על פי רמב"ם שלא מזכיר נר של יום טוב).

א' דראש השנה, יום ה', א' תשרי (21.9.17)

ערבית. אחות קטנה, ברכו. אחרי ברכו אין מפסיקים בדיבור. "ופרוש", וחותרם: "הפורש סוכת שלום" וגו'. "תקעו בחודש". (לפי הגר"א אין אומרים "תקעו"). חצי קדיש: "לעילא לעילא מכל ברכתא", במקום "לעילא מן כל ברכתא". וכן בכל עשרת ימי תשובה. (הספרדים אין כופלים בקדיש "לעילא לעילא", ובני עדת תימן אומרים כל השנה "לעילא לעילא"). תפילת שבע של ראש השנה, ומוסיפים: "זכרנו", "מי כמוך", "וכתוב", "בספר חיים", "המלך הקדוש" במקום "האל-הקדוש". בתפילה: "יום תרועה" חותרם: "המברך את עמו ישראל בשלום" (הגר"א). בסוף "אל-הי נצור" ובסוף הקדיש אומר בכל עשרת ימי התשובה: "עושה השלום".

יש נוהגים לומר בליל ר"ה ובליל יו"כ פ', "לדוד מזמור לד' הארץ ומלואה" (תהילים כד) לפני קדיש תתקבל. קדשי תתקבל. עלינו, קדיש יתום. מנהג ספרדים ואשכנזים-חסידיים (אך לא אשכנזים) לומר גם בשבת וביו"ט 'ברכו' אחר קדיש יתום. לדוד ה' אורי (לאומרים במעריב). בארץ ישראל אין נוהגים לקדש על היין בבית הכנסת, אך יש המקדשים כמנהג חז"ל. (או"ח רס"ט: המקדש בבית הכנסת מטעים את היין לקטן). מברכים איש רעהו "לשנה טובה תכתבו ותחמתו".

סדר הקידוש בבית יק"ז, יין (ברכת הגפן), קידוש (אשר בחר בנו, וחותרם: מקדש ישראל ויום הזכרון). זמן ("שהחיינו"). פרוסת "המוציא" טובל בדבש, ונוהגים לאכול תפוח מתוק בדבש: מברך "בורא פרי העץ", טועם, ואומר "יהי"ר שתחדש עלינו שנה טובה ומתוקה". אמרו חז"ל: "סימנא מילתא", הילכך לכן רצוי לאכול פירות וירקות ששמם מרמז דבר טוב, ואומר לכל מין "יהי רצון" או "עננו" לפי שמו: תמרים - שיתמו שונאינו; רימון - שנהיה מלאים מצוות כרימון; רוביא - שריבו זכויותינו; סלקא - שיסתלקו שונאינו; כרתי - שיכרתו שונאינו; דגים - שנפרה ונרבה כדגים,

ושלא תשלוט בנו עין רעה. באכילת הסימנים יש להתחשב בסדר הקדימה של דיני ברכות הנהנין. נוהגים לאכול בשר מראש איל, זכר לאילו של יצחק, ואומרים: "הי רצון שתזכור לנו עקידת יצחק, ושנהיה לראש ולא לזנב". נמנעים מלאכול דברים מרים וחמוצים, ואין אוכלים אגוזים (אגוז בגימטריא "חט", הוא מרבה ליחה ומפריע לתפילה). יש הנזהרים מלאכול ענבים ב"ה (הגר"א). מנהג יפה ללמוד משניות ראש השנה. שיר המעלות, ברכת המזון. ראוי לברך על הכוס. "יעלה ויבוא". (יסיים "כי א-ל מלך" אף שאין אומרים בשאר הימים. [מטה אפרים]). הרחמים הוא יחדש עלינו את השנה הזאת לטובה ולברכה, מגדול, עושה השלום במרומיו, וכו'.

שחרית. משכימים לבית הכנסת. ברכות השחר, קרבנות, שיר היחוד, שיר הכבוד, שיר של יום: "למנצח על הגתית" (תהלים פא). אין אומרים לפני פרשת התמיד "יה"ר שתרחם עלינו ותמחול לנו", ואין אומרים אחריה "ובראשי חדשיכם". ברוב בתי הכנסת אומרים שיר של יום ושיר הייחוד בסוף התפילה או לפני קריאת התורה..

העובר לפני התיבה בפסוקי דזמרה מסיים "והנורא בנוראותיך", ושליח ציבור מתחיל: "המלך", "שוכן עד" וכו' והקהל אומר אתו בלחש. בעשרת ימי התשובה נוהגים לומר בשחרית קודם "ברכו" שיר המעלות ממעמקים, ולדעת הגר"א אין אומרים. ברכת "יוצר אור" יאמר הקהל עם הש"ץ (אין עונים "אמן" אחרי "ובורא את הכל", מפני שאינה סיום הברכה). בבתי כנסת רבים אין אומרים פיוטי יוצר (הגר"א), אבל אומרים חלק מפיוטי הקדושה בחזרת הש"ץ. מתחילים את הקדושה כרגיל: "נקדישך" או "נקדש". "ברכת כהנים": אם יש שני כהנים או יותר, אחד מהקהל מכריז "הונים", והקהל עונה "עם קדושיך". הכהנים פותחים ב"ברוך אתה" וכו'. [כיוון שחליצת הנעליים של הכהנים היא לצורך מצווה, הורה הרב קוק שחולצים נעלי ימנית תחילה]. אם אין כהן, אומר החזן "אלוקינו ואלוקי אבותינו ברכנו" וכו'.

בחזרת הש"ץ, הקהל אומר בקול פסוקי "זכרנו", "מי כמוך", "וכתוב", "בספר חיים". פותחים הארון ואומרים "**אבינו מלכנו**". קדיש תתקבל, "אין כמוך", "אב הרחמים".

פתחת הארון: "ויהי בנסוע הארון", 3 פעמים י"ג מדות ותפילת רבש"ע, ושלוש פעמים "ואני תפילתי". אומרים "ברוך שמייה". מוציאים שני ספרי תורה. הש"ץ אומר "שמע ישראל", "קדוש ונורא" וכו'. בספר ראשון קורא לחמשה אנשים לפי הסדר: כהן, לוי ושלושה מישראל בפרשת וירא (בראשית כא, א): "וה' פקד את שרה" עד "ויגר אברהם בארץ פלשתים ימים רבים". מוסיפים בברכת "מי שברך" לעולים בתורה: "ויכתבה ויחתמה לחיים טובים בזה יום הדין", או "ויכתבם ויחתמם..". או "ויכתבה ויחתמה...". בסוף הקריאה בספר ראשון מניחים לידו ספר שני ואומרים חצי קדיש. מגביהים וגוללים ספר ראשון. בספר השני קוראים למפטיר בפרשת פינחס (במדבר כט, א): "ובחדש השביעי". מגביהים וגוללים, ומפטירים בשמואל א, א: "ויהי איש אחד" עד "וירם קרן משיחו" (ב, י). ברכות הפטרה. תפילה לשלום המדינה וחיילי צה"ל כבכל שבת וחג.

תקיעת שופר. לפני התקיעות אומרים 7 פעמים מזמור "למנצח לבני קורח", והפסוקים: מן המיצר, קולי שמעת, ראש דברך, ערוב עבדך, שש אנכי, טוב טעם, נדבות פי. התוקע מברך "לשמוע קול שופר" ו"שהחיינו", ומכוון להוציא הציבור בברכות ובתקיעות. הקהל מכוון לצאת. אין לענות לברכות אלו "ברך הוא וברוך שמו", שלא להפסיק.

סדר התקיעות

ספרדים ואשכנזים חסידים: תקיעות דמיושב – 30; בתפילת לחש – 30; בחזרת הש"ץ – 30; לפני קדיש תתקבל – 10; **אשכנזים:** תקיעות דמיושב – 30; בחזרת הש"ץ – 30; אחרי קדיש תתקבל – 30; בסוף התפילה – 10.

מוסף. ראוי להתחיל מוסף לפני זמן מנחה גדולה, שהוא שש וחצי שעות של היום. הש"ץ אומר תפילת "הנני", חצי קדיש. בתפילת "ומפני חטאינו" יש לומר "ואת מוספי יום הזכרון". ספרדים ואשכנזים חסידים תוקעים גם בתפילת לחש. ב"עלינו" שבחזרת הש"ץ, כורעים כשהש"ץ אומר: "ואנחנו כורעים", והקהל אומר בלחש: "ואנחנו כורעים". "היה עם פיפיות". "ואחילה לא-ל". בסוף מלכויות זיכרונות ושופרות תוקעים פעם אחת: תשר"ת, תש"ת, תר"ת, - סה"כ 10 קולות בכל פעם. אם יש כהנים – אומרים "ותערב". מסיימים "שאותך לבדך ביראה נעבוד" או "המחזיר שכנתו לציון".

בקידושא רבא של ראש השנה אומר לפני הברכה "ידבר משה", כמו בשלוש רגלם, ויש מוסיפים "תקוע בחודש שופר". **מנחה.** אשרי ובא לציון. חצי קדיש, שמונה עשרה כמו בשחרית, אבינו מלכנו, קדיש תתקבל, עלינו, לדוד ה' אורי (לנוהגים לאומרו במנחה). **תשליך.** אחרי מנחה, לפני השקיעה, נוהגים ללכת לים או למקור מים ואומרים פסוקים: "מי א-ל כמוך" עד "ותשליך במצולות ים כל חטאתם". יש שמהדרים ללכת למקום שיש בו דגים. מוסיפים מזמורי תהלים ותפילות מעניני היום.

ב' דראש השנה, יום ו', ב' תשרי (22.9.17)

ערבית. כמו בלילה הראשון. מתחילים בהכנות לחג אחרי צאת הכוכבים. בהדלקת הנר ובקידוש מברכים "שהחיינו". ואם יש בגד או פרי חדשים - מכוון גם עליהם. קידוש לפי סדר יק"ז (יין, קידוש, זמן). אוכלים מאכלים לסימן טוב כמו בלילה ראשון.

שחרית. כאתמול. שיר היחוד ושיר הכבוד כאתמול. שיר של יום: (תהלים פא), ברוב בתי הכנסת נדחה הפיוט "לא-ל עורך דין" למוסף. "אבינו מלכנו". מוציאים שני ספרי תורה, י"ג מדות ותפילת רבש"ע. בספר אחד קוראים חמשה אנשים את פרשת העקידה, חצי קדיש. בספר שני קוראים למפטיר כאתמול ומפטירים בירמיהו לא, ב: "כה אמר ה' מצא חן במדבר" עד "יט: רחם ארחמנו נאם ה'". סדר התקיעות - כאתמול. התוקע מברך "שהחיינו" על בגד חדש.

מוסף. כאתמול. ראוי להתחיל מוסף לפני שש וחצי שעות של היום. הש"ץ אומר תפילת "הנני", חצי קדיש, בתפילה אומר "ואת מוספי יום הזיכרון". בחזרת הש"ץ אומר עד "מחיה המתים" ומתחילים בפיוט "לא-ל עורך דין", "ונתנה תוקף". אין להאריך בתפילה יותר מדי, כדי שיוכלו לאכול מוקדם ולהתכונן לשבת.

מנחה. של ראש השנה. אין אומרים "אבינו מלכנו". **מוצאי החג** – ליל שבת. הדלקת נרות בזמנה, לפני כניסת השבת

זמני הדלקת נרות ביום שישי ב' בתשרי תשע"ז (22.9.2017)

הדלקת נרות			הדלקת נרות			צאת השבת בישראל		הדלקת נרות	
19:41	מדריד	17:47	מלבורן	18:32	ניו יורק	19:10	ירושלים	18:00	ירושלים
19:58	מרבייה	17:39	יוהנסבורג	18:20	לוס אנג'לס	19:12	תל אביב	18:16	תל אביב
18:46	טורונטו	18:21	בואנוס איירס	19:19	פריס	19:12	באר שבע	18:18	באר שבע
17:28	ורשה	19:01	מוסקבה	18:29	לונדון	19:11	חיפה	18:09	חיפה
		18:37	רומא	19:08	אמסטרדם	19:10	אילת	18:06	אילת

שבת תשובה, פרשת האזינו, ג' תשרי (23.9.17)

הדלקת נרות: אשה מדליקה (מאש קיימת), ומברכת אחרי ההדלקה.

ערבית. מזמור שיר ליום השבת. יש האומרים "מזמור לדוד", וכמה חרוזים מ"לכה דוד". אין אומרים "במה מדליקין". ברכו. ופרוש. תפילה של שבת וההוספות עשרת ימי תשובה. "ויכולו". ב"מגן אבות" אומר "המלך הקדוש". טעה – אינו חוזר.

שחרית. של שבת והוספות עשרת ימי תשובה. קוראים לשבעה בפרשת השבוע פרשת האזינו, ואין מוסיפים קוראים. אין קטן עולה למפטיר. מפטירים בהושע (יד, ב) "שובה ישראל" עד סוף הספר, ומוסיפים יואל (ב, טו) "תקעו שופר בציון" עד סוף הפרק. אב הרחמים, אשרי, יהללו. מוסף, קידוש (מי שלא קידש בערב, יקדש ביום).

מנחה. קוראים לשלושה בפרשת **וזאת הברכה**. בתפילה: "שים שלום". אין אומרים פרקי אבות ולא "ברכי נפשי". הרב דורש בענייני תשובה. **מוצאי שבת ד' בתשרי (23.9.17):** מאחרים תפילת ערבית עד חצי שעה אחר השקיעה. "והוא רחום", "ברכו".

בתפילה אומר: "אתה חוננתנו", ויהי נועם", "ואתה קדוש", קדיש תתקבל, "עלינו", קדיש יתום, "ברכו" בתרא כפי הנהוג. "לדוד ה' אורי" לפי המנהג.

בכל עשרת ימי תשובה אומרים בתפילה "זכרנו לחיים", מי כמוך, "המלך הקדוש", "המלך המשפט", "וכתוב", "בספר חיים". יש האומרים בברכת המזון בעשרת ימי תשובה "הרחמן הוא יחדש עלינו וכו'". ראוי לאדם לפשפש במעשיו בעשייתו, ולהחמיר בדברים שהיה מקל בהם במשך השנה.

צום גדליה, (נדחה משבת), יום ראשון, ד' תשרי (24.9.17) - תענית

"צום השביעי". אם התנה קודם השינה, רשאי לאכול לפני עלות השחר (בירושלים 4:59). משכימים לסליחות עד יום הכיפורים. בשחרית אומר הש"ץ "עננו" בברכה מיוחדת בין ברכת "גואל" ל"רופא". עדת בני תימן נוהגים לומר "עננו" בכל צום גם בתפילת ערבית, אעפ"י שאוכלים ושותים כל הלילה.

מוסיפים "אבינו מלכנו" בשחרית ובמנחה בכל עשרת ימי תשובה, חוץ משבת וערב שבת במנחה. גם היחיד אומר בתפילתו "אבינו מלכנו".
תחנון והוצאת הספר: י"ג מדות ותפילת "ריבונו של עולם" של ראש השנה, קוראים שלושה בפרשת כי-תשא "ויחל". חצי קדיש, אשרי, למנצח, ובא לציון, קדיש תתקבל, עלינו, שיר של יום, "אין כאלוקינו" ופטום הקטורת. (חסידיים אומרים "עלינו" אחרי שיר של יום ו"אין כאלוקינו") קדיש דרבנן. לדוד ה' אורי.

מנחה. יש מתענים שנוהגים להתעטף בטלית ולהניח תפילין במנחה שבתענית צבור. אשרי, חצי קדיש, אם יש 10 מתענים - "ויחל" כמו בשחרית. השלישי מפטיר. מפטירים בישעיהו נה, ו' "דרשו ה' בהמצאו" עד נו, ח: "אקבץ עליו לנקבציו". בברכת ההפטרה מסיים ב"מגן דוד".
שמונה עשרה: חצי קדיש. בשמונה עשרה אומר היחיד המתענה "עננו" בברכת "שומע תפילה". הש"ץ אומר "עננו" בין ברכת "גואל" ל"רפאנו", ברכת כהנים. במנחה גדולה אין נושאים כפיים, והש"ץ אומר "אלוקינו ואלוקי אבותינו ברכנו בברכה". הכהנים יעלו לדוכן רק אם מתפללים אחר פלג המנחה, (שעה ורבע לפני שקיעה - בשעה 17:24 בירושלים). "שים שלום" (במקום "שלום רב"), "אבינו מלכנו", תחנון, "עלינו". סוף הצום 18 דקות אחרי שקיעה - בשעה 18:57 (בירושלים).

יום שני, ה' תשרי (25.9.17) - סליחות עשי"ת: בשחרית "אבינו מלכנו", "והוא רחום", שלוש עשרה מידות, קריאת התורה בפרשת "וזאת הברכה", "אשרי", למנצח, "ובא לציון", קדיש תתקבל, "עלינו", שיר של יום, "אין כאלוקינו", קדיש דרבנן, "לדוד ה' אורי".
יום חמישי, ח' תשרי (28.9.17): סליחות ותפילה. שלוש עשרה מידות, קריאת התורה בפרשת "וזאת הברכה".

ערב יום הכיפורים, יום שישי, ט' תשרי (29.9.17)

"כפרות" באשמורת הבוקר (כל עשרת ימי תשובה הם זמן כפרות). נהגו לתת לעניים את ערך הכפרות, או לעשות כפרות על כסף המיועד לצדקה. סליחות בקצרה.

שחרית. אין אומרים "מזמור לתודה" (עדת בני תימן אומרים). לא תחנון ולא למנצח, אבל אומרים "אבינו מלכנו". מצווה להרבות בסעודה, ואסור להתענות אפילו תענית חלום, ואפילו עד הסעודה המפסקת אסור. מצווה לטבול במקווה לכבוד יום הדין, וגם צעירים בני מצווה ראוי שיטבלו. אָבֵל בתוך שבעה טובל לפני שקיעת החמה, אפילו במים חמים, מפני שיום הכיפורים מבטל גזירת שבעה.

מנחה. מהתפלל מנחה כדי להספיק לאכול אחריה סעודה מפסקת. בסוף תפילת שמונה עשרה של לחש, לפני "אלוקי נצור", אומר היחיד "היו לרצון", וידוי ו"על חטא". בחזרת הש"ץ אין וידוי ו"על חטא". אין אומרים "אבינו מלכנו".

מסיימים את הסעודה מבעוד יום, לפני זמן הדלקת הנרות, כדי להוסיף מחול על הקודש. לפני ברכת המזון אומרים "שיר המעלות" ולא "על נהרות בבל". מי שסיים הסעודה מוקדם, יכול להתנות במפורש שיאכל. פורסים מפות על השולחנות ומדליקים נרות שיבערו 24 שעות. נוהגים שכל נשוי מדליק נר חיים בשבילו, ונר נשמה להורים ולקרובים. מדליקים נרות, ומברכים "להדליק נר של שבת ושל יום הכיפורים" ו"שהחיינו". מי שיתפלל בבית הכנסת, לא יברך "שהחיינו" בהדלקה, אלא בבית הכנסת עם הציבור. מברכים את הבנים והבנות באריכות ימים, ושיקיימו תורה ומצוות. מפיסים איש את רעהו ומברכים בחתימה טובה. אל יסרב להתפיס, וימחל לחברו המבקש מחילה. החייב לחברו ממון, יקבל בלבו לשלם לו, שלא תתעב תשובתו. אנשי ירושלים נוהגים ללבוש בגדים לבנים ולהתעטף בטלית בבית. חולצים נעליים, והולכים לבית-הכנסת. **התחלת התענית בזמן כניסת השבת (בירושלים: 17:51).**

זמני הדלקת נרות ביום שישי, ערב יום הכיפורים, ט' בתשרי תשע"ח (29.9.17)

הדלקת נרות			הדלקת נרות			צאת השבת בישראל		הדלקת נרות	
19:30	מדריד	17:53	מלבורן	18:21	ניו יורק	19:01	ירושלים	17:51	ירושלים
19:48	מרבייה	17:42	יוהנסבורג	18:10	לוס אנג'לס	19:03	תל אביב	18:07	תל אביב
18:34	טורונטו	18:26	בואנוס איירס	19:04	פריס	19:03	באר שבע	18:09	באר שבע
17:11	ורשה	18:42	מוסקבה	18:13	לונדון	19:02	חיפה	17:59	חיפה
		18:24	רומא	18:52	אמסטרדם	19:02	אילת	17:58	אילת

יום הכיפורים, שבת, י' תשרי (30.9.17)

מדליקים נרות ומברכים "להדליק נר של שבת ושל יום הכיפורים".

כל נדרי - מתעטפים בטלית מבעוד יום. "תפילה זכה". אומרים "כל נדרי" לפני שקיעת החמה. מוציאים שני ספרי תורה ומוסרים אותם לשני זקנים או חשובי הקהל, העומדים משני צדי שליח הציבור, ואומרים 3 פעמים "על דעת המקום". שליח ציבור אומר 3 פעמים "כל נדרי" בניגון המקובל, והקהל אומר בלחש. אומר: "מיום כפורים שעבר עד יום כפורים זה, ומיום כפורים זה עד יום כפורים הבא עלינו לטובה". בכל פעם משלוש פעמים של "כל נדרי", ובפסוקי "ונסלח", מגביה הש"ץ את קולו. הש"ץ מברך בקול רם "שהחיינו", והקהל אומר עמו בלחש ומסיים לפניו כדי שיוכל לענות אמן. הרב או גדול שבקהל אומר דברי התעוררות לתשובה.

ערבית. "מזמור שיר לום השבת", ברכו. בקריאת שמע אומרים יחד עם הש"ץ בקול רם **"ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד"**. "פרוש", "ושמרו", "כי ביום הזה יכפר", חצי קדיש, תפילת יום הכיפורים, ומזכיר שבת. אחרי תפילת הלחש אומרים "ויכולו" ו"מגן אבות".

פותחים הארון והש"ץ מתחיל "יעלה תחנונינו", פיוטים, סליחות, וידוי ו"על חטא". אין אומרים אבינו מלכנו. יש האומרים "לדוד מזמור". קדיש תתקבל. "עלינו", "לדוד ה' אורי" (לנוהגים במערב). "אדון עולם", 4 פרקים ראשונים של תהלים, שיר היחוד ושיר הכבוד. יש האומרים "שיר היחוד" בציבור פסוק בפסוק. יש האומרים את "כתר מלכות" לרבי שלמה אבן גגירול, ויש נוהגים להיות ערים כל הלילה בבית הכנסת בלימוד התורה ואמירת תהלים, אם הדבר לא יכביד על התענית והתפילה.

שחרית. נטילת ידיים בשחרית ואחרי עשיית צרכים רק עד קשרי האצבעות. עיניים מותר לרחוץ רק בכדי להעביר לכלוך. משכימים לבית הכנסת. שיר היחוד, שיר הכבוד. שיר של יום: "מזמור שיר ליום השבת", פסוקי דזמרה. "המלך" עד "ובמקהלות" אומר הקהל יחד עם הש"ץ, כמו בראש השנה. ברכת יוצר, "הכל יודוך", "א-ל אדון". בקריאת שמע, "ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד" בקול רם. תפילת לחש. חזרת הש"ץ, פיוטים כמנהג. קדושת נעריצך ונקדישך (או "כתר"), ברכת כהנים. אין אומרים "אבינו מלכנו". קדיש תתקבל, פסוקי "אין כמוך". מוציאים שני ספרי תורה, אין אומרים י"ג מדות ותפילת "רבונו של עולם". אומרים "שמע ישראל", "קדוש ונורא", "גדלו". באחד קוראים לשבעה בפרשת אחרי מות (ויקרא

טז) מתחילתה עד "ויעש כאשר צוה ה' את משה". חצי קדיש. בספר שני קוראים למפטיר בפרשת פנחס (במדבר כט, ז) "ובעשור לחודש השביעי" עד "ומנחתה ונסכיהם". מפטירים בישעיה נז, יד "ואמר סולו סולו" עד סוף נח "כי פי ה' דיבר". בברכות הפטרה מזכיר שבת.

הזכרת נשמות. מזכירים נשמות ואת נשמות חללי השואה וצה"ל. הציבור אומר "אל מלא רחמים", וביחידות "יזכור". "אב הרחמים", "אשרי". **מוסף.** ראוי להתפלל קודם שיגיע זמן מנחה גדולה, שהוא חצי שעה אחרי חצות היום. הש"ץ אומר "הנני", חצי קדיש. בחזרת הש"ץ כשאומר "עלינו", ובסדר העבודה ב"הכהנים" - כורעים ומשתחוים ונופלים על פניהם כמו בראש השנה. "ובעשור לחודש", סליחות, וידוי ו"על חטא", "ותערב" - כמו בראש השנה, ברכת כהנים, קדיש תתקבל. אין אומרים "אין כאלוקינו". שיר של יום (אם לא אמרו בהשכמה). מזמור שיר ליום השבת.

מנחה. אין אומרים אשרי ובא לציון. מוציאים ספר תורה וקוראים לשלושה בפרשת עריות (ויקרא יח, א) עד סופה, והשלישי מפטיר. אין אומרים חצי קדיש אחרי קריאת התורה. מפטירים בספר יונה, ומוסיפים 3 פסוקים שבסוף מיכה: "מי א-ל כמוך" עד הסוף. בברכת הפטרה מסיים "מגן דוד", "יהללו", "לדוד מזמור", "ובנחה יאמר", חצי קדיש, תפילה בלחש. בחזרת הש"ץ, לפני "זכור לנו ברית אבות", אומר הסליחה "א-ל נא רפא". אין הכהנים עולים לדוכן, והש"ץ אומר "אלוקינו ואלוקי אבותינו ברכנו בברכה...", "שים שלום", קדיש תתקבל.

נעילה. זמנה כ-50 דקות לפני שקיעה, בשעה 17:40 לערך. אשרי ובא לציון, חצי קדיש. במקום "כתבנו" "וכתוב", "ונכתב", אומר: "חתמנו", "וחתום", "ונחתם". פותחים הארון בחזרת הש"ץ, ומשאירים אותו פתוח עד אחרי קדיש תתקבל. אומרים 7 פעמים "ג מדות בפיוטים: ומי יעמוד, מרובים צרכי עמך, ירך פשוט, זכור ברית אברהם, ה' ה', רחם נא. אלוקינו ואלוקי אבותינו סלח לנו. ברכת כהנים לפני שקיעה (בירושלים 18:43). מנהג הספרדים, ואף אשכנזים רשאים לנהוג כך, לדחות את הסליחות לאחר חזרת הש"ץ, כדי שסיפיקו הכהנים לברך את העם לפני שקיעה. "אלוקינו ואלוקי אבותינו ברכנו בברכה" - אומר אפילו בלילה. אבינו מלכנו: "חתמנו" במקום "כתבנו". "שמע ישראל" פעם אחת, "ברוך שם כבוד" 3 פעמים. "ה' הוא האלוקים" 7 פעמים. קדיש תתקבל. 21 דקות אחרי השקיעה (בירושלים: 18:51). אנשי ארץ ישראל נוהגים לתקוע תקיעה אחת, ויש התוקעים תשר"ת. אומרים "לשנה הבאה בירושלים הבנויה". **סוף הצום זמן צאת השבת (בירושלים 19:01).** מדליקים ומבדילים.

מוציא יום הכיפורים. י"א תשרי (30.9.17): ערבית של חול, "אתה חוננתנו". אין אומרים "יהי נועם" ואתה קדוש". קדיש תתקבל. עלינו, קדיש יתום, ברכו בתרא. "לדוד ה' אורי", **קידוש לבנה הבדלה:** יין, בשמים, נר הבדלה. ברכת "מאורי האש" מברך על "נר ששבת": **שדלק מערב יום כיפור,** או שהודלק ממנו. אם אין נר כזה, יברך על נר שהודלק עכשיו. חסידים וספרדים אומרים "שיר למעלות אשא עיני" לפני "עלינו".

יום ראשון, י"א תשרי (1.10.17): נוהגים להשכים לבית הכנסת. עד אחרי אסרו חג אין אומרים תחנון ולא "יהי רצון" שאחר קריאת התורה. נוהגים שלא לומר תחנון עד ראש חודש מרחשוון. בימים שבין יום הכיפורים לסוכות אין מתענים, מלבד חתן ביום חופתו.

ערב סוכות, יום ד', י"ד תשרי (4.10.17)

יש האומרים "למנצח... יענך", ויש שאין אומרים (יעב"ץ). מסתפרים, רוחצים וטובלים לכבוד החג. יש מחמירים שלא לאכול פת אחרי חצות היום. אחרי השעה התשיעית (15:20 בערך) אסור לאכול מיני מזונות, כדי שתאכל סעודת יום טוב בסוכה לתאבון. בחו"ל: **ערוב תבשילין.**

זמני הדלקת נרות ביום רביעי, ערב חג הסוכות, י"ד בחודש תשרי תשע"ח (4.10.17)

הדלקת נרות		צאת החג בישראל		הדלקת נרות		הדלקת נרות	
ירושלים	17: 44	ירושלים	18: 55	ניו יורק	18: 12	מלבורן	18: 57
תל אביב	18: 01	תל אביב	18: 56	לוס אנג'לס	18: 04	יוהנסבורג	17: 44
באר שבע	18: 02	באר שבע	18: 56	פריס	18: 54	בואנוס איירס	18: 29
חיפה	17: 53	חיפה	18: 55	לונדון	18: 02	מוסקבה	18: 29
אילת	17: 52	אילת	18: 56	אמסטרדם	18: 40	רומא	18: 16
מדריד	19: 21						
מרבייה	19: 41						
טורונטו	18: 25						
ורשה	17: 00						

בהדלקת הנר האישה מברכת לפני ההדלקה (ככלל יום טוב): "להדליק של יום טוב" ו"שהחיינו". המדליקה את הנר לפני קידוש, תכין את הפתילות והנר מבעוד יום.

א' דסוכות, יום ה', ט"ו תשרי (5.10.17)

ערבית. "ופרוש", "וידבר משה". תפילה של יום טוב. קדיש תתקבל, עלינו, קדיש יתום, לדוד ה' אורי (לנוהגים). "אדון עולם" / "יגדל".

כשנכנס לסוכה אומר האושפיזין, ומקדש בשעה שהיא וודאי לילה. סדר הקידוש "יקס"ז" יין - ברכת הגפן; קידוש - "אשר בחר בנו מכל עם וקדשנו", סוכה - "לישב בסוכה"; זמן - "שהחיינו" (גם אם ברך בהדלקת הנר). בברכת "לישב בסוכה" יש לכוון שמצוות סוכה היא זכר ליציאת מצרים, ולזכר ענני הכבוד שהקיפו את אבותינו 40 שנה במדבר בצאתם ממצרים. המסובים היוצאים בקידוש מפי אחר, יוצאים גם בברכת "לישב בסוכה". אכילת כזית בסוכה בסעודת לילה ראשון היא חובה מן התורה (כמו מצה בליל א' של פסח), ואפילו ירדו גשמים חייב להמתין שעה או שעתיים שמא יפסקו, כדי שיוכל לברך "לישב בסוכה". אם אינו יכול לחכות, או שלא פסק הגשם, יאכל כזית בסוכה מבלי לברך "לישב בסוכה", ויאכל סעודתו בבית. בברכת המזון מוסיפים "יעלה ויבוא". "הרחמן הוא ינחילנו ליום שכולו טוב", ו"הרחמן הוא יקים לנו סוכת דוד הנופלת". "הרחמן" האחרון אומר כל שבעת ימי החג.

שחרית. תפילת יום טוב. הלל שלם. נוטלים לולב בימין ואתרוג כשהוא מהופך - העוקץ למעלה. מברכים "אשר קדשנו... על נטילת לולב", הופכים את האתרוג שיהא הפיטם למעלה, ומברכים "שהחיינו". מחזיקים אתרוג והלולב מחוברים, בלא דבר חוצץ ביניהם, מנענעים בעמידה, כאשר העומד פניו למזרח. אסור לאכול לפני נטילת לולב. המהדרים מברכים על הלולב בסוכה, לפני שהולכים לבית הכנסת. אין ליטול לולב בזמן חזרת הש"ץ. הלל שלם. נענעים בהלל.

הושענות. ספרדים ואשכנזים חסידים נוהגים לומר הושענות אחרי הלל (לפני קדיש), ויש הנוהגים לומר הושענות אחרי מוסף. מביא ספר תורה לבימה, מחזיק בידו הלולב והאתרוג, מקיף הבימה ואומר "הושענא", "למען אמיתך", "כהושעת". מחזיר את הספר לארון. קדיש תתקבל, "אין כמוך", "אב הרחמים".

מוציאים שני ספרי תורה. י"ג מדות, "רבונו של עולם" של ג' רגלים. בספר אחד קוראים למפטיר בפרשת פנחס (במדבר כט, יב) "ובחמשה עשר" עד "ומנחתה ונסכה". מפטירים (סוף כג) "אל בני ישראל". חצי קדיש, בספר שני קוראים למפטיר בפרשת פנחס (במדבר כט, יב) "ובחמשה עשר" עד "ומנחתה ונסכה". מפטירים בזכריה (יד) "הנה יום בא". ברכות המפטיר, "י-ה א-ל-י", "אשרי", "לדוד מזמור", "ובנוחה יאמר", חצי קדיש.

מוסף. של יום טוב. קדושת "נעריצך" (או "כתר"), "אדיר אדירנו", "ותערב", ברכת כהנים, "שים שלום". "הושענא למען אמיתך" (לאלה שלא אמרו בשחרית). קדיש תתקבל, "אין כאלוקינו", "עלינו", שיר של יום: למנצח בנגינות (תהלים ע), לדוד ה' אורי, "אדון עולם", שיר היחוד ושיר הכבוד (יש אומרים שיר היחוד ושיר הכבוד לפני התפילה). קידוש של יום טוב.

מנחה. "אשרי" "ובא לציון", חצי קדיש. תפילה של יום טוב. שלום רב. (מנהג ספרדים ואשכנזים חסידים: שים שלום).

א' חול המועד, יום ו', ט"ז תשרי (6.10.17)

מוציא יום טוב (יום טוב שני בחוץ לארץ).

ערבית. בשמונה עשרה "אתה חוננתנו", "יעלה ויבוא". קדיש תתקבל.

הבדלה של מוצאי יום טוב בסוכה, ומברכים: יין, הבדלה, לישיב בסוכה. ויש שאין מברכים לישיב בסוכה על שתיית יין הבדלה שאינה קביעת סעודה, אלא מברך אחר כך על אכילת מזונות. ויש לכוון בברכה לפטור ישיבת סוכה כל הלילה. בברכת המזון אומר "עלה ויבוא", "הרחמן הוא יקים לנו".

שחרית: בארץ ישראל אין מניחים תפילין בחול המועד. תפילה של חול. בשמונה עשרה אומר "עלה ויבוא". נטילת לולב בלי "שהחיינו". הלל שלם. נענועים כאתמול. הושענא: "אבן שתיה", "כהושעת". קדיש תתקבל, מוציאים ספר תורה וקוראים לארבעה עולים ארבע פעמים: "וביום השני" בפרשת פנחס. חצי קדיש, "יהללו", אשרי ובא לציון, חצי קדיש. **מוסף** של יום טוב, "וביום השני". קדושה של חול. האומרים "כתר" מתחילים בכתר וממשיכים בשל חול. הושענא (לאלה שלא אמרו בשחרית): "אבן שתיה". קדיש תתקבל, "עלינו", שיר של יום: (תהלים כט) מזמור לדוד. אין כאלוקינו. לדוד ה' אורי. אדון עולם. קריאת התורה בחול כמו ביום א' של סוכות. הפטרה: מלכים א ח, ב-כא.

זמני הדלקת נרות ביום שישי, א' חול המועד, ט"ז בחודש תשרי תשע"ח (6.10.17)

הדלקת נרות		הדלקת נרות		צאת השבת בישראל		הדלקת נרות	
19:18	מדריד	18:59	מלבורן	18:09	ניו יורק	18:52	ירושלים
19:38	מרבייה	17:45	יוהנסבורג	18:01	לוס אנג'לס	18:54	תל אביב
18:21	טורונטו	18:31	בואנוס איירס	18:50	פריס	18:54	באר שבע
16:55	ורשה	18:29	מוסקבה	17:57	לונדון	18:53	חיפה
		18:13	רומא	18:35	אמסטרדם	18:54	אילת

שבת ב' חול המועד, י"ז תשרי (7.10.17)

הדלקת נרות שבת. ערבית. מתחילים "מזמור שיר ליום שבת", ואין אומרים פרקי "לכו נרננה". יש שמתחילים "מזמור... הבו לה". שני חרוצים ראשונים ושניים אחרונים מ"לכה דודי". תפילת שבת, "עלה ויבוא". ויכלו, מגן אבות. יש שאין אומרים "שלום עליכם" אלא אושפיזין בלבד. קידוש של שבת בסוכה ומברכים "לישיב בסוכה".

שחרית: תפילת שבת, "עלה ויבוא", הלל שלם (אין נוטלים לולב). הושענא "אום נצורה", קדיש תתקבל. הנוהגים לקרוא "קהלת" בצבור, אם יש מגילה כשרה מברך הקורא "על מקרא מגילה" ו"שהחיינו". קדיש יתום, "אין כמורך", "אב הרחמים". מוציאים שני ספרי תורה, באחד קוראים לשבעה בפרשת כי תשא: "ויאמר משה אל ה' ראה וכו' (שמות לג, יב) עד לד, כו: "בחלב אמו". חצי קדיש. בספר השני קוראים למפטיר בפרשת פנחס "וביום השלישי". מפטירים בבניא "והיה ביום ההוא" (יחזקאל לח, יח) עד (לט, טז) "וטהרו הארץ". בברכת הפטרה מזכיר שבת יום טוב ומסיים: "מקדש השבת וישראל והזמנים". "יקום פורקן", "אשרי", יהללו.

מוסף של יום טוב, ומזכיר שבת, "וביום השלישי", ישמחו וכו'. פותחים הארון, אין מוציאים ספרי תורה ואומרים הושענא (לאומרים במוסף): "אום נצורה", קדיש תתקבל, אין כאלוקינו, עלינו, שיר של יום: מזמור שיר ליום השבת. (בחול"ל קוראים למפטיר בפרשת פנחס "וביום השני"... "וביום השלישי").

מנחה. קוראים לשלושה בפרשת **וזאת הברכה**. תפילת שבת, יעלה ויבוא. אין אומרים "צדקתך צדק", ואין אומרים פרקי אבות ולא "ברכי נפשי". **מוצש"ק.** "אתה חוננתנו", יעלה ויבוא, קדיש תתקבל, אשכנזים אין אומרים "ויהי נועם". "אתה קדוש", הבדלה בסוכה.

ג' חול המועד, יום א', י"ח תשרי (8.10.17)

תפילת חול המועד, הושענא "ארוך שועי". קריאת התורה לארבעה "וביום הרביעי", וכן במוסף "וביום הרביעי". שיר של יום: "מזמור לאסף" (תהלים נ).

(בחול"ל קריאת התורה: לכה "וביום השלישי"; ללוי "וביום הרביעי"; לישראל "וביום החמישי"; לרביעי "וביום השלישי וביום הרביעי"; במוסף, "וביום השלישי..." "וביום הרביעי").

ד' דחול המועד, יום שני, י"ט תשרי (9.10.17)

שחרית: תפילה כביום א' בחול המועד, הושענא "אל למושעות". קוראים לארבעה "וביום החמישי" 4 פעמים. וכן במוסף. שיר של יום: חציו השני של תהלים צד.

(קריאת התורה בחול"ל: לכה "וביום הרביעי"; ללוי "וביום החמישי"; לישראל "וביום השישי"; לרביעי "וביום הרביעי... וביום החמישי"; בתפילת מוסף: "וביום הרביעי..." "וביום החמישי").

ה' דחול המועד, יום שלישי, כ' תשרי (10.10.17)

תפילה כביום א' דחול המועד. קוראים לארבעה "וביום השישי" 4 פעמים, וכן בתפילת מוסף "וביום השישי". הושענא: "אדון המושיע". שיר של יום: החלק הראשון של תהלים צד, "א-ל נקמות" עד "מי יקום לי".

(בחול"ל קריאת התורה: לכה "וביום החמישי"; ללוי "וביום השישי"; לישראל "וביום השביעי"; לרביעי "וביום החמישי" "וביום השישי"; בתפילת מוסף, "וביום החמישי..." "וביום השישי").

ו' דחול המועד, הושענא רבה, יום רביעי, כ"א תשרי (11.10.17)

יש נוהגים להיות ערים וללמוד כל הלילה. קוראים ספר "דברים" ותהילים, ויש שגומרים כל תהילים. יש נוהגים ללבוש בגדים לבנים, וטובלים לפני עלות השחר. משכימים לבית הכנסת.

שחרית: שיר של יום: למנצח על הגתית (תהלים פא), שיר היחוד ושיר הכבוד. מזמור לתודה ומזמורים של שבת יום טוב בנעימה של ימים נוראים. אין אומרים "נשמת". שחרית של חול, נטילת לולב, הלל שלם ונענועים כבשאר ימי חול המועד. קדיש תתקבל. בהוצאת הספר אומרים "יג מדות", "ירבונו של עולם" של ראש השנה, שמע ישראל וגו', קדוש ונורא שמו, גדלו, וקוראים לארבעה בפרשת פנחס "וביום השביעי" ארבע פעמים.

(בחול"ל: לכה "וביום החמישי"; ללוי "וביום השישי"; לשלישי "וביום השביעי"; לרביעי "וביום השישי... וביום השביעי". במוסף: "וביום השישי... וביום השביעי").

מוסף. של יום טוב: "וביום השביעי". חצי קדיש. קדושה של יום טוב, "אדיר אדירנו", ברכת כהנים.

הושענות (לאומרים אחרי מוסף). מוציאים ספרי התורה שבארון ומסדרים אותם על הבימה, אומרים כל ההושענות כסדר. מקיפים את הבימה עם הלולב והאתרוג שבע פעמים, אחר כך מתחילים "תתנונו". כשמגיעים ל"תענה אמונים" - מניחים הלולב והאתרוג, ולוקחים ה"הושענא" (אגודה של חמשה בדים) ומתחילים "תענה". זמן חבטת הערבה ב"קול מבשר", או באמצע הקדיש, לפני "תתקבל", או אחרי הקדיש, הכל לפי המנהג. חובטים ה"הושענא" חמש פעמים בקרקע ואומרים "יהי רצון", "הושיעה את עמך". אין להשליך את הערבות על ארון הקודש. ראוי לאוספם בדרך של כבוד ולשורפם. יש המבערים בהם את החמץ בערב פסח. קדיש תתקבל, "אין כאלוקינו", עלינו, שיר של יום: תהלים פא, למנצח על-הגתית לאסף, לדוד ה' אורי.

יושבים בסוכה ואוכלים בה עד לפנות ערב. קוראים את פרשת "וזאת הברכה" עד הסוף, כדי לסיים את התורה. לפנות ערב מפנים מהסוכה כלים הדרושים בבית ביום טוב, ונפרדים ביציאה מן הסוכה באמירת "יהי רצון". יוצאים בשמחה לבית הכנסת.

זמני הדלקת נרות ביום רביעי, ערב שמיני עצרת ושמחת תורה, כ"א בחודש תשרי תשע"ח (11.10.17)

הדלקת נרות			הדלקת נרות			צאת החג בישראל		הדלקת נרות	
19:10	מדריד	19:04	מלבורן	18:01	ניו יורק	18:46	ירושלים	17:36	ירושלים
19:31	מרבייה	17:48	יוהנסבורג	17:54	לוס אנג'לס	18:48	תל אביב	17:52	תל אביב
18:12	טורונטו	18:35	בואנוס איירס	18:39	פריס	18:48	באר שבע	17:54	באר שבע
16:44	ורשה	18:12	מוסקבה	17:46	לונדון	18:47	חיפה	17:44	חיפה
		18:04	רומא	18:24	אמסטרדם	18:48	אילת	17:44	אילת

שמיני עצרת ושמחת תורה, יום חמישי, כ"ב תשרי (12.10.17)

(בחול"ל חג שמיני עצרת, יושבים בסוכה אבל לא מברכים "לישב בסוכה"). הדלקת הנר כבערב חג (ראה לעיל, בא' דראש השנה, בברכת שהחיינו).
ערבית. "ופרוש", "וידבר משה". חצי קדיש, תפילת יום טוב, ומזכיר "את יום השמיני חג העצרת הזה" (או: "את יום שמיני עצרת החג הזה"). קדיש תתקבל. "אתה הראית", וכשמגיעים לפסוק "ויהי בנסוע הארון" פותחים הארון. אחרי אמירת כל הפסוקים מוציאים כל ספרי התורה, ומקיפים את הבימה 7 פעמים, בפסוקים "אנא ה' הושיעה נא". אחרי הקפה שביעית אומר הש"ץ "שמע ישראל", "קדוש ונורא שמו", "גדלו", "על הכל", וחוזרים ואומרים "יהללו", "ובנוחה", ומחזירים הספרים לארון. עלינו, אדון עולם.
קידוש של יום טוב בסימן יק"ז (יין – הגפן; קידוש – יו"ט; זמן – שהחיינו). אין לשבת בסוכה. [תיירים ואורחים שבאו לא", אפילו דעתם לחזור, אין יושבים בסוכה].

שחרית: תפילת יום טוב. הלל שלם, קדיש תתקבל. פסוקי "אתה הראית לדעת". הקפות כמו בערב. מחזירים כל הספרים לארון ומשאירים שלושה ספרים לקריאה. הש"ץ אומר "שמע ישראל", "קדוש ונורא שמו". בספר אחד קוראים בפרשת וזאת הברכה עד "מעונה" כפי הסדר. נהגו לחזור על פרשת וזאת הברכה עד "מעונה" כמה פעמים, כדי שכל הציבור יעלה לתורה. לאחרון קוראים עם כל הנערים "ולאשר אמר ברוך מבנים". ברכת התורה עם הילדים, הקהל אומר "המלאך הגואל" לברך הילדים. הקורא אומר הפזמון "מרשות" לנבחר ל"חתן תורה" וקוראים לו "מעונה" עד הסוף. חזק.

מניחים ספר שני, ומגביהים וגוללים ספר ראשון. ואומר הפזמון "מרשות" ל"חתן בראשית" וקורא מבראשית עד "ברא אלוקים לעשות". נוהגים שהקהל חוזר על כל פסוק של "ויהי ערב ויהי בקר" ועל פרק "ויכולו".

מניחים את הספר השלישי, חצי קדיש, מגביהים וגוללים ספר שני. בספר השלישי קוראים למפטיר "ביום השמיני". (אם יש רק שני ספרי תורה - מגביהים את השני וקוראים למפטיר בספר ראשון). מפטירים ביהושע א' ו"הי" עד סוף הפרק, ברכות הפטרה, הזכרת נשמות. תפילה לזכר חללי השואה, חללי צה"ל ונפגעי הטרור. "אב הרחמים", "אשרי", "ההללו", מכניסים הספרים לארון, ומשאירים אותו פתוח לתפילת גשם. הש"ץ מתחיל: אלוקינו ואלוקי אבותינו "זכור אב" עד "לשבע ולא לרזון". סוגרים הארון, חצי קדיש. יש הנוהגים לומר תפילת גשם בחזרת הש"ץ. לפני מוסף אומר הש"ץ קדיש בנעימה מיוחדת, מכריזים "משיב הרוח ומוריד הגשם" להזכיר למתפללים לומר בתפילת לחש.
במוסף מתחילים לומר "משיב הרוח ומוריד הגשם" עד מוסף של יום א' דפסח.

בקדושה: "אדיר אדירנו", ותערב, ברכת כהנים, קדיש תתקבל. "אין כאלוקינו", "עלינו", שיר של יום: (תהלים יב) "למנצח על השמינית". יש אומרים גם שיר היחוד ושיר הכבוד.

[בחול"ל אין ביו עזה הקפות ושמחת תורה והיום הוא "שמיני עצרת" בלבד. יושבים בסוכה בהתאם למנהג, ואין מברכים לישב בסוכה. סדר התפילה: ערבית של יום טוב, מזכירים "את יום השמיני חג העצרת הזה". בהדלקת הנר ובקידוש - "שהחיינו". שחרית: תפילת יום טוב. מוציאים שני ספרים: בספר הראשון קוראים 5 עולים בפרשת ראה "כל הבכור". בספר שני קוראים למפטיר "ביום השמיני", ומפטירים במלכים א, ח, נד, ו"הי ככלות שלמה" עד סוף הפרק "ישראל עמו". הש"ץ אומר פיוטי גשם כנהוג. הקהל אומר משיב הרוח בתפילת מוסף בלחש, כיון שהכריזו על כך לפני מוסף].

כהנים שקידשו ושתו יין – אינם עולים לדוכן. אם אין כוהנים, אין אומרים "ותערב".
מנחה של יום טוב.

מוצאי יום טוב: בערבית "משיב הרוח", "אתה חוננתנו", הבדלה של מוצאי יום טוב. נהגו לעשות הקפות שניות במוצאי החג.

אסרו חג. (בחול"ל אחרון של חג – שמחת תורה) יום ו', כ"ג תשרי (13.10.17)

בשחרית "למנצח... יענך" (ויש שאין אומרים). ונוהגים להרבות קצת באכילה ושתיה, ואין מתענים.
 [בחוף-לארץ: שמחת תורה. תפילות של יום טוב וסדר ההקפות בערב וביום כזכר לעיל וקריאת התורה כנהוג בשמחת תורה].
 תיירים מחול"ל - ראה דינים ביום א' של סוכות. אין אומרים תחנון עד אחרי ראש חודש מרחשון.

זמני הדלקת נרות ביום שישי, כ"ג בחודש תשרי תשע"ח (13.10.17)

הדלקת נרות			הדלקת נרות			צאת השבת בישראל		הדלקת נרות	
19:07	מדריד	19:06	מלבורן	17:58	ניו יורק	18:44	ירושלים	17:33	ירושלים
19:28	מרבייה	17:49	יוהנסבורג	17:52	לוס אנג'לס	18:46	תל אביב	17:50	תל אביב
18:09	טורונטו	18:37	בואנוס איירס	18:35	פריס	18:46	באר שבע	17:51	באר שבע
16:39	ורשה	18:07	מוסקבה	17:42	לונדון	18:44	חיפה	17:42	חיפה
		18:01	רומא	18:19	אמסטרדם	18:46	אילת	17:41	אילת

שבת פרשת בראשית, כ"ד תשרי (14.10.17)

בשחרית קוראים 7 בפרשת השבוע. מפטירים בישעיה מב, ה "כה אמר ה'" עד מג, י "ואחרי לא יהיה".
 אין מזכירים נשמות, ואין אומרים "אב הרחמים" מברכים חודש **מרחשון** שחל ביום שישי (20.10.17) וביום שבת (21.10.17).

המולד: יום שישי (20.10.17) בשעה 12:12 ו-17 חלקים.

במנחה קוראים לשלושה בפרשת נח ואין אומרים "צדקתך צדק" במקומות שאין נוהגים לומר בימים אלה תחנון. מתחילים לומר "ברכי נפשי".

א' ראש חודש מרחשון, יום שישי, ל' תשרי (20.10.17): בערבית: "יעלה ויבוא".

בשחרית: אחרי פרשת התמיד אומר: "ובראשי חדשיכם". חצי הלל, קדיש תתקבל, מוציאים ספר תורה וקוראים לארבעה בפרשת פנחס (במדבר כח): "וידבר ה' אל משה צו את בני ישראל" עד "ונסכו".

מנהג אשכנזים-פרושים בארץ ישראל: כדעת הגר"א לקרוא לכהן עד "עולה תמיד", ללוי מ"את הכבש" עד "ניחוח לה", לשלישי חוזרים מ"עולת תמיד" עד "ונסכה", ולרביעי "ובראשי חדשיכם" עד "ונסכו".

מנהג ספרדים ואשכנזים חסידים: לכהן מ"וידבר" עד "עולת תמיד", ללוי חוזר מ"ואמרת להם", עד "רביעית ההין". לשלישי מ"עולת תמיד" עד "ונסכה", ולרביעי "ובראשי חדשיכם" עד "ונסכו". חצי קדיש, "יהללו", אשרי ובא לציון. **מנהג החסידים** להקדים את "אשרי" "ובא לציון" להחזרת ספר התורה. חולצים תפילין ומתפללים תפילת מוסף של ראש חודש, קדיש תתקבל, עלינו, שיר של יום, ברכי נפשי, אין כאלוקינו.

מנהג עדות המזרח: בערבית מתחילים "בברכי נפשי". בעמידה "יעלה ויבוא". הלל בדילוג ובלי ברכה, קדיש תתקבל. אומר "ואברהם זקן", בריך שמיא. מוציאים ספר תורה, וקוראים בפרשת פנחס (פרק כ"ח, פסוק א'): "וידבר ה' אל משה וגו'. מעלים לתורה ארבעה קרואים. קוראים לכהן

מ"וידבר" עד "עולה תמיד", חוזרים ללוי פסוק "ואמרת להם" עד "רביעית ההין", ולשלישי קוראים מ"עולת תמיד" עד "ונסכה", ולרביעי "ובראשי חדשים" עד "ונסכו". חצי קדיש, אשרי ובא לציון, בית יעקב, שיר המעלות, מזמור של יום, הושיענו. מחזירים ספר תורה למקומו, חולצים התפילין לאחר חצי קדיש, מתפללים מוסף של ראש חודש, ולאחר חזרת הש"ץ מתקבל ואומרים "ברכי נפשי", קדיש יהא שלמא, "קוה אל ה'" ו"פיטום הקטורת", עלינו לשבח.
בברכת המזון: יעלה ויבוא.
 נשים נוהגות שלא לעשות מלאכה בראש חודש. אסור להתענות, ומצווה להרבות בסעודה. יש נוהגים לא להסתפר ולא ליטול ציפורניים בראש חודש.

הברכה
פתחה וחתמה טובה
Eliezer Sheffer אליעזר שפר

בס"ד, ערב ראש השנה תשע"ח

תש"ח - תשע"ח

את שנת תשע"ח נפתח בעז"ה בברכות והודאות, בסימן 70 שנה לכינונה ולעצמאותה של מדינת ישראל
הרעיונות, התכניות, הפעילויות הכנסים, האירועים והמיזמים החדשים בשנת תשע"ח
והדוברים במפגש העיון המרכזי לראשי קהילות, גבאי בתי כנסת ורבנים

 <p>מר משה טולדנו</p>	<p>כנסים ואירועים: ארגון כנסים מרכזיים ואירועים קהילתיים.</p>	 <p>מר אלי עציון</p>	<p>מדור שבועי של מידע על בתי הכנסת והקהילות בישראל</p>	 <p>מר שמאי קינן</p>	 <p>מר זבולון אורלב</p>	<p>החידון העולמי של ארונות הקודש, בימת היצירה היהודית</p>
 <p>הרב שמואל סלוטקי</p>	<p>חוק מעמד בתי הכנסת בישראל. ברית יזדות עם בתי כנסת וקהילות יהודיות בתפוצות.</p>	 <p>גב' עינת קרמר</p>	 <p>מר דוד בן נאה</p>	 <p>מר דוד בן נאה</p>	 <p>מר דוד בן נאה</p>	<p>אקולוגיה יהודית: בתי מדרש לפיתוח מנהיגות קהילתית, הועידה העולמית לאקולוגיה יהודית.</p>
 <p>הרב אביחי קצין</p>	<p>עצרת עולם התורה וכינון מועצת בתי המדרש הקהילתיים בבתי הכנסת.</p>	 <p>מר חזקי ברוך, חה"כ נורית קורן והאדריכל דב ברקאי</p>	 <p>מר חזקי ברוך, חה"כ נורית קורן והאדריכל דב ברקאי</p>	 <p>מר חזקי ברוך, חה"כ נורית קורן והאדריכל דב ברקאי</p>	 <p>מר חזקי ברוך, חה"כ נורית קורן והאדריכל דב ברקאי</p>	<p>רגישות לנגישות: קידום חקיקה לנגישות של בעלי מוגבלות לבתי כנסת, בחסות ערוץ 7</p>
 <p>מר אליעזר שפר</p>	<p>תקשורת יהודית עולמית: מרכז מידע עולמי על המתהווה ומתרחש במדינת ישראל כמדינה יהודית. לקראת הועידה העולמית של המנהיגות האורתודוקסית, בסימן 70 שנה למדינת ישראל.</p>	 <p>מר אליעזר שפר</p>	 <p>מר אליעזר שפר</p>	 <p>מר אליעזר שפר</p>	 <p>מר אליעזר שפר</p>	<p>עיטורי יקרים למנהיגות קהילתית וחינוכית מישראל ומתפוצות</p>

גיוור וגרים בישראל תשע"ז: תפקידי הקהילות ובתי הכנסת בתהליך הגיוור ובקליטת הגרים

 <p>הרה"ג הרב יעקב אריאל – הרב הראשי לרמת גן</p>	 <p>הרב יצחק פרץ – ראש מערך הגיוור</p>	 <p>ח"כ הרב אלי בן דהן – סגן שר הביטחון</p>	 <p>הרה"ג הרב אריה שטרן – הרב הראשי לירושלים</p>
---	--	---	---

הלכה למעשה

הגיוור: חזון ומציאות

 <p>משמאל לימין: הרב רפי אוסטרופ, הרב דוד טבצ'ניק – אמל"ט והרב דוד זעפרן - צרפת</p>	 <p>משמאל לימין: הרב ישראל גליקמן – אב"ד לגיוור, מר אליעזר לוין, מתגייר ומתגיירת</p>	 <p>הרב צבי יניר – ראש מדור גיוור – "נתיב"</p>
--	--	--